

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. "ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗ"
Ταχ. Δ/ση: Κοραή 4
Αθήνα, 105 64
Πληροφορίες: ΖΑΦΕΙΡΙΑ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Τηλ.: 2103278110
Email: zliakopoulou@epeaek.gr

Αθήνα, 09/07/2021
Α.Π.: 77069

Κωδικός Πρόσκλησης: ΕΚΤΠ03
Α/Α ΟΠΣ ΕΣΠΑ: 4803
Έκδοση: 1/0

Προς:
ΥΝΑΝΠ/ΑΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ./ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ
ΑΚΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, ΠΥΛΗ Ε1-Ε2, 185
10, ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ****ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»****ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ:**

**02 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και
επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες
αναπτυξιακές απαιτήσεις»**

**02Σ «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και
επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες
αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο
Αιγαίο)»**

Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους»

Η Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού ΤαμείουΈχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005),
2. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 (ΦΕΚ 265/Α/23-12-2014), όπως ισχύει,
3. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C/2014/10128 final – 17.12.2014 που αφορά στην έγκριση του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014 - 2020» (Κωδικός CCI2014GR059OP001), όπως ισχύει,

4. Τους Κανονισμούς 1303/2013 και 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ισχύουν,
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012,
6. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 53684/ΕΥΘΥ460/18-05-2015 (ΦΕΚ 948/Β/27-05-2015) με την οποία συστάθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ, όπως ισχύει,
7. Το Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α/8-07-2019) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων.»,
8. Το Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α/9-07-2019) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.»,
9. Το Π.Δ. 63/2020 (ΦΕΚ 156/Α/5-8-2020) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών»,
10. Τη με αρ. πρωτ. 86591 /13-08-2020 (ΦΕΚ 627/τ.Υ.Ο.Δ.Δ./13-08-2020) Απόφαση που αφορά στο «Διορισμός Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»,
11. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ/1016/19-12-2018 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργική απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως ισχύει,
12. Την με αρ. πρωτ. 3490/927/Α1/26-6-2020 της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" (ΕΠΑνΕΚ) για την έγκριση, μέσω της 49ης Γραπτής Διαδικασίας, νέων και της τροποποίησης Δελτίων Εξειδίκευσης Δράσεων και της Μεθοδολογίας και Κριτηρίων Αξιολόγησης πράξεων των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 7ε, 6c, 3c, 4c και 10ιν του ΕΠ "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020".
13. Την υπ' αριθμ. 4611/1354 Α1/28-8-2020 Απόφαση Τροποποίησης της υπ' αριθμ. 7021/1997 Α1 (ΦΕΚ 4616/τ.Β'/28.12.2017) Υπουργικής Απόφασης όπως ισχύει, με θέμα: "Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» ως ενδιάμεσου φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για δράσεις στο πλαίσιο του ΕΠΑνΕΚ",
14. Το με αρ. 109/25-2-2021 Υ.Σ. της Μονάδας Α με θέμα «Στοιχεία για την έκδοση πρόσκλησης – «Πρακτική Άσκηση σπουδαστών ΑΕΝ επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους»,
15. Το με αρ. πρωτ. 52317/10-5-2021 έγγραφο της ΕΥΚΕ διατύπωσης γνώμης σχετικά με το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο "Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους", για έλεγχο συμβατότητας με τις κρατικές ενισχύσεις",
16. Το από 23/6/2021 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ με τη διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί της πρόσκλησης με τίτλο " Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους "

Κ Α Λ Ε Ι

Τον παρακάτω δυνητικό δικαιούχο:

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ / ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ - ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στα πλαίσια των παραπάνω Αξόνων Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους παραπάνω αναφερόμενους.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού / Πλοιάρχων – Μηχανικών, παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση για ειδικευμένες θέσεις εργασίας στα επαγγέλματα Πλοιάρχου και Μηχανικού Ε.Ν., ανήκουν στη Τρίτη Βαθμίδα, της Ανώτερης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Δ.Σ. STCW και τον Κανονισμό Σπουδών των ΑΕΝ, στις εγκαταστάσεις των Σχολών παρέχεται στους σπουδαστές η απαραίτητη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, ώστε

μετά την απόκτηση του πτυχίου της Σχολής λαμβάνουν το αντίστοιχο δίπλωμα Πλοιάρχου – Μηχανικού Γ΄ τάξης.

Με την Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του Β΄ Θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους, ακολουθείται η ίδια διαδικασία με αυτήν που ισχύει για το Α΄ εκπαιδευτικό ταξίδι. Ειδικότερα, εφαρμόζεται το σύστημα της εναλλασσόμενης διαδοχικής εκπαίδευσης (SANDWICH COURSE) μεταξύ εκπαιδευτικού ιδρύματος (Σχολής) και χώρου εργασίας (πλοίου), βάση του οποίου οι σπουδαστές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν κατευθυνόμενη πρακτική εκπαίδευση συνολικής διάρκειας 2 εξαμήνων πάνω σε εμπορικά πλοία, με σκοπό την πρακτική τους άσκηση επί του πλοίου στο γνωστικό αντικείμενο που διδάχθηκαν.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 & 22 του ν. 4150/2013, οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις που υπάγονται ή έχουν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (Α΄ 77), όπως ισχύει, έχουν την υποχρέωση να ναυτολογούν, κατ' ελάχιστον, αντίστοιχο αριθμό σπουδαστών των ΑΕΝ σε σχέση με τον αριθμό των πλοίων που διαχειρίζονται, ανεξαρτήτως σημαίας τηρώντας αναλογικά τα αντίστοιχα ποσοστά φοίτησης σπουδαστριών και σπουδαστών στις ΑΕΝ. Επίσης, οι σπουδαστές και σπουδαστριες

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ), πρώτης και δεύτερης θαλάσσιας εκπαιδευτικής περιόδου, που δεν βρίσκουν θέσεις απασχόλησης για την εκτέλεση της πρακτικής άσκησης τους σε πλοία με ελληνική σημαία ή σε πλοία με σημαία τρίτης χώρας συμβεβλημένα με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, να ναυτολογηθούν σε πλοία με σημαία κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας μη συμβεβλημένα με το ΝΑΤ. Η ως άνω θαλάσσια υπηρεσία λαμβάνεται υπόψη για την απόκτηση διπλώματος Πλοίαρχου ή Μηχανικού Γ' τάξης Εμπορικού Ναυτικού

Καθ' όλο το διάστημα του εκπαιδευτικού ταξιδιού συμπληρώνουν το ειδικό εγχειρίδιο κατευθυνόμενης πρακτικής άσκησης επί πλοίου (Κ.Ε.Π.) και το ημερολόγιο απασχόλησης.

Αναγκαιότητα της Δράσης

Οι τελειόφοιτοι δόκιμοι αξιωματικοί (πλοίαρχοι και μηχανικοί) υποχρεούνται να ναυτολογηθούν ως δόκιμοι για τουλάχιστον ένα εξάμηνο στο πλαίσιο εκπλήρωσης του Β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους και αποτελεί προαπαιτούμενο για την ολοκλήρωση των σπουδών τους και τη λήψη του πτυχίου τους.

Οι δόκιμοι αξιωματικοί των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) εξακολουθούν να μην βρίσκουν πλοίο να πραγματοποιήσουν τα εκπαιδευτικά τους ταξίδια, ιδιαίτερα το Β' θαλάσσιο ταξίδι, το οποίο δεν είναι επιδοτούμενο και ο μισθός των δοκίμων καταβάλλεται από τους πλοιοκτήτες. Ακόμα περισσότερα προβλήματα αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σπουδάστριες, οι οποίες εγκλωβίζονται σε μακρά περίοδο αναμονής χωρίς δυνατότητα απορρόφησης από τον ενεργό τομέα της ναυτικής εργασίας. Αυτή η δυσμενής διάκριση εις βάρος των γυναικών σπουδαστριών είτε λόγω εγκαθιδρυμένων στερεοτύπων που εξακολουθούν να επιβιώνουν εντός του κλάδου είτε λόγω εσωτερικών πολιτικών των ναυτιλιακών εταιρειών μπορεί να αμβλυωθεί με την εν λόγω δράση.

Συνεπώς, με την χρηματοδότηση της σχεδιαζόμενης δράσης επιτυγχάνεται:

- Η βελτίωση της ελκυστικότητας του ναυτικού επαγγέλματος.
- Η μείωση της ανεργίας των νέων.
- Η στήριξη των γυναικών σπουδαστριών.
- Η διασύνδεση της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και συμπληρώνονται οι θεωρητικές γνώσεις και τα εργαστηριακά μαθήματα με την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας.
- Η προσαρμογή των γνώσεων των Σπουδαστών/τριών στις πραγματικές ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας.
- Η ενίσχυση των ικανοτήτων τους για ευκολότερη κοινωνικοποίηση στους χώρους εργασίας αναπτύσσοντας δεξιότητες αναγκαίες για την επαγγελματική τους ένταξη.
- Η αύξηση των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης με τη συμμετοχή της εργοδοσίας
- Η αναβάθμιση της ποιότητας των σπουδών.

Επιπλέον, η Δράση συμβάλλει στον Θεματικό Στόχο 10 του ΕΚΤ που είναι η επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση, της επενδυτικής προτεραιότητας που αποβλέπει στην βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, στη διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, στην ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και εν τέλει στον ειδικό στόχο 2.3 που είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ο υπολογισμός πραγματοποιήθηκε με την προϋπόθεση να επιδοτηθούν οι εμπλεκόμενες ναυτιλιακές επιχειρήσεις με ποσό ανάλογο του εκπαιδευτικού επιδόματος που χορηγείται για την Πρακτική Άσκηση του Α' Θαλάσσιου Ταξιδιού.

Η εφαρμογή της συγκεκριμένης δράσης που αφορά στο β' θαλάσσιο εκπαιδευτικό ταξίδι ξεκινάει το 2020 και εκτείνεται έως το 2023 (3 διαδοχικές περιόδους: 2020-2021 / 2021-2022 / 2022-2023)

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον (στους) ακόλουθο (ους) θεματικό (ούς) στόχο (ους), επενδυτική (ές) προτεραιότητα (ες), ειδικό (οι) στόχο (οι), κατηγορία (ες) περιφέρειας (ών) ανά Άξονα Προτεραιότητας ή και ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία		ΚΩΔ.	1
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ: ΕΚΠ01			
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		ΚΩΔ.	02
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση		ΚΩΔ.	10
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας		ΚΩΔ.	10iv
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ:	- Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης	ΚΩΔ.	2.3

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ:	- Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες - Μετάβαση - Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	ΚΩΔ.	1 2 3
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		ΚΩΔ.	02Σ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση		ΚΩΔ.	10
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας		ΚΩΔ.	10iv
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ:	- Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης	ΚΩΔ.	2.3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ:	- Μετάβαση - Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	ΚΩΔ.	2 3

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην επίτευξη των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ε.Π.:1	Α.Π.: 02	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΚΤ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 10iv			
			Ειδικός Στόχος: Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης			
ΚΩΔ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
11802	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης	Άτομα	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.875,00		
11802	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης	Άτομα	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	490,00		
11802	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης	Άτομα	Μετάβαση	558,00		
11803	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Άτομα	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	270,00		
11803	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Άτομα	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.032,00		
11803	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Άτομα	Μετάβαση	307,00		

Ε.Π.:1	Α.Π.: 02Σ	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΚΤ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 10iv			
			Ειδικός Στόχος: Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης			
ΚΩΔ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
11802	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης	Άτομα	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	78,00		
11802	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης	Άτομα	Μετάβαση	119,00		
11803	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Άτομα	Μετάβαση	66,00		
11803	Φοιτητές/ Σπουδαστές/ Απόφοιτοι που	Άτομα	Περισσότερο	43,00		

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

	πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις		ανεπτυγμένες περιφέρειες			
--	---	--	--------------------------	--	--	--

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Ε.Π.:1	Α.Π.: 02	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΚΤ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 10iv						
			Ειδικός Στόχος: Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης						
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ:	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ			ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
11804	Ποσοστό Φοιτητών/ Σπουδαστών/ Αποφοίτων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Ποσοστό (%)	Μετάβαση				9,84		
11804	Ποσοστό Φοιτητών/ Σπουδαστών/ Αποφοίτων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Ποσοστό (%)	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες				33,05		
11804	Ποσοστό Φοιτητών/ Σπουδαστών/ Αποφοίτων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Ποσοστό (%)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες				8,64		

Ε.Π.:1	Α.Π.: 02Σ	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΚΤ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 10iv						
			Ειδικός Στόχος: Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης						
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ:	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ			ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
11804	Ποσοστό Φοιτητών/ Σπουδαστών/ Αποφοίτων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Ποσοστό (%)	Μετάβαση				2,10		
11804	Ποσοστό Φοιτητών/ Σπουδαστών/ Αποφοίτων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις	Ποσοστό (%)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες				1,38		

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1. Η συγχρηματοδοτούμενη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από τον υπολογισμό της κοινοτικής συνδρομής) δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε **16.473.600,00 €** και κατανέμεται ενδεικτικά ανά πεδίο παρέμβασης δράση και κατηγορία περιφέρειας, ως ακολούθως:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Πίνακας 4

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία			ΚΩΔ: 1
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις			ΚΩΔ: 02
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 10 / 10iv			
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ:	ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
(2)	(3)	(4)	(5)
118 Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	10iv-2.3-04:Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2.587.200,00
118 Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	10iv-2.3-04:Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9.900.000,00
118 Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	10iv-2.3-04:Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους	Μετάβαση	2.946.240,00
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)			ΚΩΔ: 02Σ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 10 / 10iv			
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ:	ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
(2)	(3)	(4)	(5)
118 Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	10iv-2.3-04:Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους	Μετάβαση	628.320,00

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

118 Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	10iv-2.3-04:Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του β' θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	411.840,00
ΣΥΝΟΛΟ			16.473.600,00

3.2 ΗΔ.Α. δύνата να τροποποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους Δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας: <https://empedu.gov.gr>, <http://www.antagonistikotita.gr>

3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις, έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η **31/12/2023**. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.

4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19-12-2018 (ΦΕΚ Β' 5968) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΕΚΕΔ).

4.3 (β) Ενδεικτικές Κατηγορίες Δαπανών βάσει παραστατικών

Κατηγορία δαπάνης	Περιγραφή
Α.1	Άμεσες δαπάνες

4.4 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επισημαίνεται ότι πράξεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν **αποκλειστικά ηλεκτρονικά** τις προτάσεις μέσω του ΟΠΣ. – ΕΣΠΑ 2014-2020 (εφεξής ΟΠΣ ΕΣΠΑ). Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό λογαριασμό χρήστη (αναγνωριστικό και συνθηματικό) για την πρόσβαση στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ:

5.1.1 αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και

5.1.2 αφ ετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου ή του κύριου Δικαιούχου (στην περίπτωση υλοποίησης της πρότασης έργου (πράξης) από πολλαπλούς Δικαιούχους) για υποβολή προτάσεων, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει χρήστη του συστήματος για το σκοπό αυτό.

Οδηγίες για απόκτηση λογαριασμού χρήστη στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση <http://logon.ops.gr/>.

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/>, πριν την υποβολή της πρότασης

Ευρωπαϊκή Ένωση

5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/>

από την **12/07/2021 08:00:00** (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων) έως την **30/09/2021 14:00:00** (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων).

Επισημαίνεται ότι η πρόταση υποβάλλεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου ή του κύριου Δικαιούχου [στην περίπτωση υλοποίησης της πρότασης έργου (πράξης) από πολλαπλούς Δικαιούχους] (ατομικός λογαριασμός χρήστη του νόμιμου εκπροσώπου). Ο Δικαιούχος μετά την επιτυχή υποβολή της πρότασης ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ"» στη διεύθυνση Κοραή 4, Αθήνα 105 64 **εντός 10 εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης από τον Δικαιούχο.

Δεν θα γίνονται δεκτές προτάσεις εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

Η περίοδος υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας, σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας/ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://empedu.gov.gr>, <http://www.antagonistikotita.gr>.

5.3 Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται Οδηγίες για τη συμπλήρωση των πεδίων του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου.

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το Τεχνικό Δελτίο Πράξης :

03. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου (θεσμικό πλαίσιο δικαιούχου)
05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης και ορισμού Υπευθύνου Πράξης
07. Παράρτημα ΤΔΠ - Τμήμα Η: Χρηματοδοτικό Σχέδιο Υποέργου Εκτέλεσης με ίδια μέσα
22. Τυποποιημένα χρονοδιαγράμματα για την εκτίμηση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος
25. Έντυπο Ανάλυσης Κόστους (σε μορφή excel)
30. Σχέδιο Απόφασης εκτέλεσης με ίδια μέσα
33. Εκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία
40. Μελέτη σκοπιμότητας ή σχετική τεκμηρίωση για εξέταση της αναγκαιότητας υλοποίησης της Πράξης
53. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης
60. Διοικητική Ικανότητα / Οργανωτική Δομή και Διαδικασίες (με υπογραφή και σφραγίδα νομίμου εκπροσώπου)
61. Διοικητική Ικανότητα / Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων
62. Επιχειρησιακή ικανότητα / Ομάδα Εργου & Υποποίηση συναφών Έργων
63. Επιχειρησιακή ικανότητα / Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων

Λοιπά έγγραφα: Υπεύθυνη Δήλωση του υποψηφίου δικαιούχου (α) για την ακρίβεια και αλήθεια των υποβληθέντων δικαιολογητικών και (β) σχετικά με το αν η Πράξη είναι νέα ή αποτελεί συνέχεια άλλης οπότε θα πρέπει να αναφέρεται η υλοποιηθείσα πράξη, το φυσικό της αντικείμενο και η πηγή χρηματοδότησης

Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά/ έγγραφα, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf, ως συνημμένα στο ΤΔΠ. Η ανάλυση για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων υποβάλλεται σε μορφή αρχείου Excel.

Ευρωπαϊκή Ένωση

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο ή από τον κύριο Δικαιούχο (στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους), η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα. Ειδικότερες λεπτομέρειες ως προς την μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης παρατίθενται στο σχετικό συνημμένο ή/και στο περιεχόμενο της Πρόσκλησης.

Άμεση Αξιολόγηση

6.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

Α Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση. Η πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας, η οποία καθορίζεται **από την ημερομηνία και ώρα** της ηλεκτρονικής υποβολής της στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ. Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του Δικαιούχου, από την αρμόδια ΔΑ ή ΕΦ, ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από το Δικαιούχο. (παρ. 2, άρθρο 20, ν. 4314/2014)

6.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια ΔΑ ή ΕΦ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑ με αριθ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19-12-2018 (ΦΕΚ Β'5968). Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

β) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης.

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από τον Δικαιούχο ή τον κύριο Δικαιούχο (στην περίπτωση πολλαπλών Δικαιούχων) και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον Δικαιούχο.

Η ΔΑ ή ο ΕΦ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ ή του ΕΦ και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις δύνανται να εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της ΔΑ ή του ΕΦ, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ ή του ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' γίνει δεκτή, η ΔΑ ή ο ΕΦ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης γίνει αποδεκτή, η πρόταση επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης. Σε αυτή την περίπτωση η ΔΑ ή ο ΕΦ εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

6.3 Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από τον/την Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων του ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ ή από το αρμόδιο όργανο του ΕΦ σύμφωνα με την απόφαση ορισμού του ΕΦ.

6.4 Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Ε.Π.: του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

- 7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις αρμόδια είναι η κα. **ΖΑΦΕΙΡΙΑ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**, τηλ. **2103278110**, e-mail: **zliakopoulou@epeaek.gr**
- 7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «**Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία**», το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://empedu.gov.gr**, **http://www.antagonistikotita.gr**. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΔΑ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Η Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

Νίκη Δανδόλου

Συνημμένα:

- Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων -Ειδικές Υποχρεώσεις Δικαιούχων Πράξεων ΕΚΤ/ΠΑΝ
Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://empedu.gov.gr/> και <http://www.antagonistikotita.gr/epaek/>
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης "Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία"
- Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης
- Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
- Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
- Οδηγός για την εκτίμηση της Διαχειριστικής Ικανότητας Δυνητικών Δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020- Υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου.
- Υπόδειγμα Απόφασης Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα
- Έντυπο Ε.Ι.1_6 "Κατάσταση Τήρησης Φακέλου Πράξης"
- Η με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01-11-2016) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»,
- Δελτία Ταυτότητας Δεικτών

Κοινοποίηση:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΑνΕΚ
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
- Αρχή Πληρωμής, Ν.Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 57 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία ΟΠΣ, Αγ. Φιλοθέης 2, 105 56 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ε.Κ.Τ., Κοραή 4, 105 64, Αθήνα
- Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τ.Α., Σταδίου 27 και Δραγατσάνιου 2, 10182 Αθήνα
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, Γενική Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Υπόψη κ. Γρουζή, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ
- Γραφείο Προϊσταμένης ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ
- Γραφείο Προϊσταμένου Υποδιεύθυνσης Τομέα Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης
- Μονάδες Α, Α.2.1, Β.2.3, Γ

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «. . . . .» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αιμόφορο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της Δ.Α. προς τη ΔΔΕ.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί την ημερομηνία ανάληψης της πρώτης νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου που ορίζεται στο σημείο 10 της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποίηση της απόφασης υλοποίησης με ίδια μέσα.
- (iv) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (vi) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζει το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

- (viii) Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ/ΠΑΝ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων συμμετεχόντων (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ/ΠΑΝ.

Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Δομές φροντίδας παιδιών κα)

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
- στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
  - επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για τις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα, εφόσον απαιτείται,
  - στην περίπτωση πράξης που δεν είναι αντικειμενικά δυνατό να καθοριστούν εκ των προτέρων τα έσοδα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει, ετησίως, στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης, για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωση της πράξης ή έως την προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων για το κλείσιμο του ΕΠ, αναλόγως με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη,
  - στην περίπτωση πράξης που παράγει καθαρά έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της και τα οποία δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την ένταξη της πράξης (άρθρο 65 παρ. 8 του Καν. 1303/13), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα δηλώσει, το αργότερο, στο τελευταίο Δελτίο Δήλωσης Δαπανών που υποβάλλει.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, ημερομηνία λήξης της πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
- Να αναρτά προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
  - Να τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.

Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την

Ευρωπαϊκή Ένωση

αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.

- γ) Να προβάλλει σε όλες τις δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που υλοποιεί, το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση και στο Ταμείο ή στα Ταμεία που στηρίζουν την πράξη (όταν η πράξη συγχρηματοδοτείται από περισσότερα του ενός Ταμεία, γίνεται αναφορά στα ΕΔΕΤ).
- δ) Να αναρτά στον διαδικτυακό τόπο του, αν υπάρχει, στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογη με το επίπεδο της στήριξης, στόχους και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.
- ε) Να τοποθετεί αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- στ) Να ενημερώνει τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
- ζ) Να εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες σε πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ. Κάθε έγγραφο που αφορά στην υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π το έντυπο Ε.Ι.1_6«Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.
- (iv) Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
  - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
  - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα)

7. Ειδικό όρο:**ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ/ΠΑΝ**

Αφορά τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ/ΠΑΝ, για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (**microdata**) μέσω των ερωτηματολογίων που καλούνται να συμπληρώσουν οι ωφελούμενοι συμμετέχοντες κατά την είσοδο και έξοδο τους από τις πράξεις. Οι δικαιούχοι των εν λόγω πράξεων, πέραν των γενικών υποχρεώσεων δικαιούχων (Παράρτημα Ι), αναλαμβάνουν επιπλέον την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

A. Χρονικό Πλαίσιο υποβολής στοιχείων στο ΟΠΣ

Να υποβάλλουν στο ΟΠΣ το σύνολο όλων των συλλεχθέντων απογραφικών δελτίων εισόδου και εξόδου για κάθε ωφελούμενο συμμετέχοντα, το αργότερο εντός **90 ημερών** από την είσοδο και έξοδο των συμμετεχόντων, αντίστοιχα.

Να υποβάλλουν το Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης κάθε Έτος .

B. Συλλογή δεδομένων

1. Να εξασφαλίσουν ότι οι συμμετέχοντες ενημερώνονται σχετικά με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους σε ό,τι αφορά την απαιτούμενη ορθή συμπλήρωση του συνημμένου ερωτηματολογίου/ απογραφικού δελτίου και ειδικότερα για τους σκοπούς για τους οποίους τηρούνται τα δεδομένα τους, καθώς και για τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για την προστασία τους από τους φορείς που τα επεξεργάζονται.

2. Να εξασφαλίσουν ότι κάθε συμμετέχων/ωφελούμενος συμπλήρωσε απογραφικό δελτίο εισόδου, κατά την έναρξη συμμετοχής του (είσοδο) στην πράξη και απογραφικό δελτίο εξόδου κατά την έξοδό του από αυτήν.

Ως είσοδος στην πράξη (έναρξη συμμετοχής) ορίζεται η ημερομηνία παραλαβής ΚΕΠ (Εγχειρίδιο Κατευθυνόμενης Εκπαίδευσης) του ωφελούμενου.

Ως έξοδος από την πράξη (ολοκλήρωση/λήξη της συμμετοχής) ορίζεται η ημερομηνία αποναυτολόγησης του ωφελούμενου.

Η συλλογή των απογραφικών δελτίων εισόδου και εξόδου (συμπληρωμένα ερωτηματολόγια) σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή διενεργείται από τον Δικαιούχο.

3. Να προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμπλήρωση των απογραφικών δελτίων με πληρότητα και εγκυρότητα σε όλα τα πεδία, πριν την υποβολή τους στο ΟΠΣ.

4. Να διατηρούν τα δεδομένα/απογραφικά δελτία στο σύστημα πρώτης καταχώρησης που είναι εγκατεστημένο στον Δικαιούχο ή τα πρωτότυπα συμπληρωμένα έντυπα για διάστημα δύο (2) ετών από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Τα παρακάτω στοιχεία θα συμπληρώνονται από τις ΔΑ ή τους ΕΦ μέσα στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ κατά τη σύνταξη της πρόσκλησης, προκειμένου να είναι δυνατή η συμπλήρωση των σχετικών πεδίων στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης από τα δεδομένα της πρόσκλησης.

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΦΟΡΑ:	
1. ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ (ναι/όχι):	ΟΧΙ
2. ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΕΡΓΑ - PHASING (ναι/όχι)	ΟΧΙ
3. ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙΣΕ ΚΟΙΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ (ναι/όχι):	ΟΧΙ
4. ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΣΔΙΤ (ναι/όχι):	ΟΧΙ
5. ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΝ (ναι/όχι):	ΟΧΙ
6. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΜΕ (ναι/όχι):	ΟΧΙ
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
8. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ Η ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Η ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
6. ΣΥΛΛΟΓΗ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΜΙΚΡΟΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ναι/όχι):	ΝΑΙ
7. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ ΕΚΤ ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ:	
1. Πράξεις που υλοποιούνται πλήρως ή μερικώς είτε από Κοινωνικό Εταίρο είτε από Μη Κυβερνητική Οργάνωση; (ναι/όχι)	ΟΧΙ
2. Πράξεις που αφορούν (υποστηρίζουν) δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο; (ναι/όχι)	ΟΧΙ
3. Πράξεις που έχουν στόχο/συμβάλλουν (dedicated) στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση; (ναι/όχι)	ΟΧΙ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

	I.ΚΩΔΙΚΟΣ	II.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Μορφή Χρηματοδότησης	FIN 01 (ID: 801)	Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Οικονομική Δραστηριότητα	ECO 19 (ID: 19)	Εκπαίδευση
Δευτερεύων Θεματικός Στόχος ΕΚΤ	ESF 08 (ID: 1108)	Δεν εφαρμόζεται
Μηχανισμός Εδαφικής Διάστασης	TDM 07 (ID: 1007)	Δεν εφαρμόζεται
Τύπος Εδαφικής Διάστασης	TER 07 (ID: 907)	Δεν εφαρμόζεται
Ειδική Διάσταση	SPD 07 (ID: 101)	Δεν αφορά Πανδημία COVID 19

Γεωγραφική θέση (Περιφέρεια ή Νομός/ΟΤΑ)–(NUTS/LAU)	EL (ID:1)	Ελλάδα
---	------------	--------

Ευρωπαϊκή Ένωση

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

